

II. POSLANSTVO LJUBEZNI

Bog deluje preko nas. Imamo poslanstvo. Na svetu smo z namenom – da sprejmemo Božjo ljubezen in da jo pokažemo drugim. Bog želi ozdraviti svet. Prosi nas, da bi bili njegove priče in pomočniki pri tem delu.

Sveto pismo daje vsebino in obliko pomenu ljubezni

21. S stvarjenjem moža in žene po Božji podobi se je začela zgodovina. Bog kliče in oblikuje ljudi skozi vso zgodovino. Z nami je sklenil zavezo, najprej preko Izraela in nato preko Kristusa in Cerkve. V tem odnosu nas Bog uči ljubiti, kot ljubi On.

22. Z drugimi besedami; ker smo bili ustvarjeni za skupnost, se učimo, da je ljubezen naše poslanstvo. Dar življenja nas opremi in oblikuje za to, kar delamo in kako živimo. Na kratko: "Božji način ljubezni postaja merilo človeški ljubezni."¹

23. Za takšen način življenja je potrebna ponižnost. Svoja srca moramo približati Bogu in gledati na svet z njegovimi očmi. Živeti po Božji volji je boljša pot, ki pa ni vedno najbolj enostavna.

24. Sveto pismo je polno podob Božje ljubezni. Bog je oče, ki sprejme izgubljenega sina in mu pripravi praznovanje (Lk 15,11-32). Bog je pastir, ki išče izgubljeno ovco (Lk 15,3-7). Bog je mati, ki potolaži svoje otroke (Iz 66,13). Bog je prijatelj, ki da svoje življenje za bližnje in joka, ko njegovi prijatelji trpijo (Jn 11,35). Bog je učitelj, ki nas vodi, da ljubimo svoje bližnje in služimo drug drugemu (Mt 22,39). Bog je vrtnar, ki skrbi za nas, dokler ne obrodimo dobrih sadov (Jn 15,1). Bog je kralj, ki nas vabi na gostijo svojega sina (Mt 22, 1-14). Bog sliši klice slepega človeka in se ustavi ter vpraša: Kaj hočeš, da ti storim? (Mr 10, 46-52) Bog sprejema in je poln usmiljenja do svojega ljudstva, ko je lačno, in jim ponuja hrano (Mt 14, 13-21) ter samega sebe (Mt 26, 26).

Zakon je bistvena svetopisemska podoba Božje ljubezni

25. Vse te podobe in še mnoge druge nam pomagajo spoznati globine Božje ljubezni. Osvetlujejo obliko ljubezni, za katero smo poklicani, da pričujemo v naših življenjih. Vendar, kot je povedal papež Benedikt XVI, nam ena ključna podoba pomaga razumeti vse ostale:

"Bog ljubi svoje ljudstvo." Razodetje v Svetem pismu je predvsem izraz ljubezenske zgodbe, zgodbe o zavezi med Bogom in človeštvom. Zato je Bog uporabil zgodbo o združitvi življenja in ljubezni med moškim in žensko v zakonski zvezi kot simbol za zgodovino odrešenja.²

26. Podoba zakona je osrednjega pomena pri opisovanju Božje zaveze z Izraelom in pozneje zaveze s Cerkvijo. Tako je učil papež Benedikt: "Zakon, ki temelji na popolni in dokončni ljubezni, postane ikona za odnos med Bogom in njegovim ljudstvom ter obratno."³ Božja

---

¹ Papež Benedikt XVI., okrožnica Bog je ljubezen (Deus Caritas Est - DCE), 11.

² Papež Benedikt XVI., Nagovor udeležencem foruma družinskih organizacij, Rim, 16. 5. 2008.

³ DCE, 11

zaveza je osrednja tema Svetega pisma in zakonska zveza je posebna metafora Biblije za opisovanje Božjega odnosa s človeštvom. V spodnjih vrsticah je papež Benedikt XVI, ko je bil še nadškof v Münchnu, razložil:

Rečemo lahko, da je Bog ustvaril svet, da bi vstopil v zgodovino ljubezni do človeštva. Ustvaril ga je, da bi ljubezen lahko obstajala. Za tem stojijo besede Izraela, ki vodijo neposredno do Nove zaveze ... Bog je ustvaril svet, da bi lahko sam postal človek in izlil svojo ljubezen na nas ter nas povabil, da mu vrnemo ljubezen.

27. Metaforika zakona se začne v Stari zavezi. Tukaj zvemo, da nas Bog ljubi intimno, z nežnostjo in hrepenenjem. "Preroki, posebej Ozej in Ezekiel, opisujejo Božjo naklonjenost človeku z uporabo drznih erotičnih podob."⁴ V Ozeju Bog obljubi, da bo premamil Izrael, ko ji bo "nežno govoril", dokler mu ne bo "odgovarjala, kakor v dneh svoje mladosti" in ga imenovala "Moj mož." (Oz 2, 16-18). V Ezekielu Bog govori Izraelu z uporabo čutnih podob: "Razgrnil sem čez te krajec svojega plašča in pokril tvojo goloto. Prisegel sem ti in sklenil zavezo s teboj, govori Gospod BOG, in postala si moja. Nato sem te umil z vodo... in te mazilil z oljem ... Postala si zelo zelo lepa, vredna kraljevske časti." (Ez, 16, 8-13). Podoben jezik najdemo tudi pri Izaiju, Jeremiju in v Psalmih. Visoka pesem je dolga stoletja navdihovala mnoge pridige, kjer so uporabljali podobo zakonske zveze za razlago silne Božje ljubezni do človeka.

Sveto pismo nima sentimentalnega odnosa do zakonske ljubezni

28. Zakonska zveza med Bogom in njegovim ljudstvom je lahko težka. "Božji odnos z Izraelom je opisan s pomočjo metafor zaroke in zakonske zveze." Ko Božje ljudstvo greši, naše zablode postanejo neke vrste "prešuštvo ali prostitucija."⁵ V Ozeju Božja ljubezen do Izraela postavi Ozeja v vlogo prevaranega moža z neverno ženo. Bog namreč reče Ozeju: "Pojdi spet in ljubi ženo, ki ljubi drugega in prešuštvuje, kakor GOSPOD ljubi Izraelove sinove, oni pa se obračajo za drugimi bogovi." (Oz 3, 1)

29. Ko Božje ljudstvo pozabi na njegove zapovedi, zapostavlja uboge v svoji sredini, išče varnost pri neznanih virih moči ali se obrne k lažnim bogovom – sta prešuštvo in prostitucija ravno pravi besedi za opis njihove nezvestobe.

30. Vendar Bog ostaja zvest. V nedavnem razmišljanju o odlomku iz Ezekiel 16 je papež Frančišek opomnil, da Bog govori jezik ljubezni tudi takrat, ko je Izrael nezvest.⁶ Izrael greši. Izrael pozablja. Izrael se prodaja, ko sledi lažnim bogovim. Vendar Bog svojega ljudstva zaveze ne bo zapustil. Spreobrnjenje in odpuščanje sta vedno možna. Božje usmiljenje pomeni, da Bog išče dobro v Izraelu tudi, ko ta beži od njega. "Da, kakor ženo, ki je zapuščena in v duši žalostna, te je Gospod poklical, kakor ženo iz mladosti, ki je zavržena, govori tvoj Bog. Za kratek čas sem te zapustil, a z velikim usmiljenjem te zberem ... z večno ljubeznijo se te usmilim. (Iz 54, 6-8) Bog ljubi svoje ljudstvo tudi, ko pademo, tudi ko še naprej vztrajamo v življenju brez njega.

---

⁴ DCE, 9

⁵ DCE, 9

⁶ Papež Frančišek, Homilija v domu sv. Marte: Ko ljubezen doživi polom, 28. 2. 2014

31. Na podoben način tudi krščanska ljubezen vključuje veliko več kot le čustva. Vključuje erotičnost in čustvenost, vendar je obenem tudi izbira. Ljubezen je poslanstvo, ki ga dobimo, značaj, ki ga sprejmemo, poziv, kateremu se odzovemo. Taka vrsta ljubezni pozna dimenzije, ki jih odkrijemo, ko se ji predamo. Ta vrsta ljubezni išče in sledi Bogu, ki s svojo zvestobo, kateri se je zavezal, uči, kaj je ljubezen. Bog Izraela nikoli ne zavrže zaradi drugega bolj privlačnega partnerja. Niti se ne odvrne od človeka zaradi njegovega zavračanja. Bog ni nikoli muhast. Želi le najboljše, resnično in poslednje dobro za svoje ljudstvo. Medtem ko je njegova ljubezen do Izraela vneta s hrepenenjem – tega ne mori zanikati nihče, ki bere preroke – je ta "erotični" vidik božje ljubezni vedno poživljen z božjo požrtvovalno zvestobo. Božji *eros* se vedno združuje s sočutjem in potrpežljivostjo.

Zakon, ljubezen in Kristusova daritev na križu

32. Božja ljubezen je živo prikazana v 5. poglavju Pisma Efežanom, kjer sveti Pavel razširi zakonsko analogijo na Kristusa in Cerkev. Pavel poziva moške in žene: "Iz strahospoštovanja do Kristusa se podrejte drug drugemu." (Ef 5, 21) Krščanski zakon torej ni pogajanje o pravicah in odgovornostih, ampak opis medsebojnega samo-darovanja. Je dosti bolj radikalen kot le egalitarizem. Pavel piše, da je "mož namreč glava ženi, kakor je Kristus glava Cerkvi." (Ef 5, 23). Kaj pa to pomeni v kontekstu in v praksi? Pavel poziva moške k samopodarjajoči ljubezni, ki odseva Kristusovo daritev na križu. S tem spodkopava mačizem in izkoriščanje ter v velikem nasprotju z drugimi gospodinjskimi pravili antičnega sveta uči dinamiko v podobi Boga: "Možje, ljubite svoje žene, kakor je Kristus vzljubil Cerkev in dal zanjo sam sebe." (Ef 5, 25). Nanašajoč se na to poglavje Cerkev govori o zakonu kot o zakramentu in vabi pare k takšni samo-darujoči skupnosti.

33. Jezus kristjanom omogoča, da samozavestno govorijo o Božji ljubezni. Božjo zavezo odpre za vse ljudi in dopolnjuje zgodovino Izraela kot univerzalno pripoved o odrešenju. Jezus uteleša življenje-darujočo ljubezen, ker je, dobesedno, Božja beseda, ki je postala meso. Cerkev ljubi kot svojo nevesto in ta nesebična ljubezen – dokazana s krvjo na križu – predstavlja vzgleda za medsebojno ljubezen in služenje, ki sta potrebna v vsakem krščanskem zakonu in družini.

34. Tako je učil papež Benedikt XVI: "S pomočjo premišljevanja Jezusove prebodene strani lahko razumemo ... Bog je ljubezen. Tam je, da lahko premišljujemo o tej resnici. Tam se mora začeti naša definicija ljubezni. S tem premišljevanjem kristjan odkrije pot, po kateri se morata gibati njegovo življenje in ljubezen."⁷

35. Za mnoge je danes "ljubezen" malo več kot toplo čustvo ali fizična privlačnost. Te danosti imajo svoje mesto. Prava ljubezen pa – ljubezen, ki vztraja in se pogloblja ter zadovolji človeško srce za vse življenje – raste iz tega, kar damo drugim, in ne iz tega, kar vzamemo zase. Gospod Jezus Kristus je umrl na križu za naše odrešenje. Takšna radikalna, osvobajajoča moč opustiti naše pravice in dati samega sebe drugim je rdeča nit, ki združuje ves katoliški nauk o zakonu in družini. Pristni katoliški nauk o zakonu in družini ločuje pravo ljubezen od vseh ponaredkov.

---

⁷ DCE, 12

36. *Sveto pismo vsebuje veliko dopolnjujočih in prekrivajočih si načinov opisovanja Božje ljubezni, med njimi pa je najpomembnejša zakonska zveza. Zaveza med Bogom in njegovim ljudstvom – najprej Izraelom in potem Cerkvijo – je podobna zakonski zvezi. Ta zakon ni vedno enostaven, a človeški greh nikoli nima zadnje besede. Božja zvestoba razkriva, kako izgledata prava ljubezen in zvestoba. Jezus Kristus, ki nas vse vabi, da bi postali člani Božje družine, nam daje novo in nepričakovano definicijo ljubezni in nam daje nove možnosti za življenje.*

VPRAŠANJA ZA RAZPRAVO

- a) Zakaj je Božja ljubezen podobna zakonski zvezi?
- b) Kako se Božji način ljubezni razlikuje od našega človeškega načina ljubezni?
- c) Kaj je prava ljubezen in kako jo prepoznamo? Kakšne so podobnosti in razlike med pojmovanjem romantične ljubezni v vaši kulturi in Božjo zavezno ljubeznijo?
- d) Ali se spomniš primera, kot ti je Božja ljubezen pomagala ljubiti bolj iskreno in na boljši način?